

Становище

от доц. д-р Райна Димитрова

за дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“
по научната специалност Икономика и управление (индустрия) (стопанско
управление), професионално направление 3.7. Администрация и управление,

тема на дисертационния труд:

„Проактивни стратегии за управление на бизнеса с рециклиране на отпадъци“

разработен от докторант в редовна форма на обучение

Николай Венциславов Ников

*Становището е изготвено съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит
Рилски“ № 702 от 07.03. 2018 г.*

I. Обща оценка на кандидата

Николай Ников е докторант в редовна форма на обучение по докторска програма “Икономика и управление (индустрия)” в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ в Стопанския факултет на ЮЗУ “Н. Рилски” - Благоевград. От представения дисертационен труд, както и от публикациите свързани с него, се вижда, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания, разполага с необходимия потенциал и възможности за провеждане на самостоятелни научни изследвания и познава задълбочено проблематиката, поставена на разглеждане в дисертационния труд. За постигането на научните и приложни резултати съществено значение има и фактът, че в периода на докторантурата си той е хонорирован преподавател в катедра „Мениджмънт и маркетинг“.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на значим за общественно-икономическата практика проблем, който е не само много актуален, но и който ще придобива все по-съществени измерения в бъдеще, а именно проактивните стратегии за управление на бизнеса с рециклиране на отпадъци. Изследването в по-общ план се поставя в контекста на сериозните настоящи проблеми и бъдещи предизвикателства на устойчивото развитие и опазването на околната среда, а по-конкретно на управлението на отпадъците и възможните стратегии за това. В структурно отношение дисертационният труд е логически издържан - включва увод, изложение в три глави, заключение и литературни източници в общ обем от 205 стандартни текстови страници. В текста са включени 11 таблици и 33 фигури. Към дисертационния труд има 1 приложение в обем от 6 страници, с което общият му обем е 211 страници.

За разработването на дисертацията и постигането на нейните цел и задачи е проучена, систематизирана и анализирана голям обем информация, съдържаща се в 175 литературни източника, които са ползвани коректно. Литературните източници включват трудове на български и чуждестранни автори, както и аналитични материали, стратегически документи и др. Използвани са и статистически данни, съдържащи информация за наблюдаваните процеси, както и резултати от проведено от автора собствено анкетно проучване.

Правилно са дефинирани обектът, предметът, основната научна теза и целта на дисертационния труд, както и произтичащите от нея задачи, решаването на които би позволило постигане на тази цел. Формулираните основни изследователски задачи насочват вниманието към основните теоретични и практически въпроси в предметната област на проактивните стратегии за управление на бизнеса с рециклиране на отпадъци.

Изследването е методически издържано. Използваните методи за изучаване на проблема са подходящи и разнообразни - системен анализ; сравнителен анализ; SWOT анализ; анализ на статистически данни, анкетен метод, за чието прилагане е разработена анкетна карта за събиране на информация и др.

Поставено е ограничение на изследването по обхват.

Като цяло дисертационният труд се отличава със задълбоченост и изучаване на проблемите в тяхната логична последователност, взаимна връзка и зависимост.

III. Оценка на научните и практическите резултати и приноси

Научни и практически постижения:

1. Направен е анализ на състоянието и ролята на рециклирането на отпадъците в Република България в условията на кръгова икономика. Анализирано е отражението на изискванията на новата кръгова икономика на ЕС върху производството и потреблението, като са установени трудностите и дългосрочните цели на страните-членки в това отношение.

2. Отделено е необходимото внимание и е направен задълбочен исторически преглед на типологията на стратегиите за управление на отпадъци, като е формулирана дефиниция за проактивна стратегия. Важно значение има и направената систематизация на ключовите аспекти при разработване на проактивна стратегия за нулеви отпадъци.

3. Направена е оценка на състоянието и са изведени тенденции в управлението на битовите отпадъци в България. Приносен характер има и реализирания SWOT- анализ на управлението на отпадъците.

4. Проучени са добрите практики в стратегиите за управление на битовите отпадъци в Швеция, Дания и Австрия. Направен е подробен емпиричен анализ на тенденциите в генерирането и третирането на битовите отпадъци в европейските страни. В съответствие с темата на дисертацията е поставен специален акцент върху някои еко-иновационни проактивни бизнес решения в тези страни.

5. Приносен момент е направеният сравнителен анализ, на база на който са изведени основни характеристики, прилики и различия на системите за управление на отпадъците в Швеция, Дания и Австрия.

6. Добра оценка може да се даде на емпиричното проучване, насочено към проучване на нагласите на бизнеса за проактивни бизнес стратегии, свързани с рециклирането на отпадъците. Предложената методическа рамка е адекватна на поставените цели на проучване. Разработената анкетна карта е правилно структурирана и обхваща основните аспекти на проучване на нагласите на бизнеса по отношение на проактивните бизнес стратегии за рециклиране на отпадъци. Резултатите от реализираното анкетно проучване са коректно обработени, анализирани и интерпретирани, като за графичното им представяне са използвани подходящи графики. На база на тези резултати са направени някои изводи, които обобщават нагласите на бизнеса по отношение на проактивните бизнес стратегии, свързани с рециклирането на отпадъците.

7. Положителен момент е, че е поставен и специален акцент върху идентифициране на ползите и предизвикателствата пред българския бизнес от въвеждането на кръговата икономика.

8. Направени са препоръки, които са адекватно насочени в няколко направления: мерки за стимулиране на бизнеса за създаване на проактивни стратегии; активизиране на обществеността; предлагане на модел за изграждане на проактивни, екологично устойчиви бизнес стратегии за рециклиране. Важно е да подчертае, че отправените препоръки са в съотнесимост с получените в предходните части на дисертационния труд резултати.

Приноси:

Докторантът е формулирал 4 приноса, които разкриват направеното в дисертационния труд. Те са точно определени и отразяват правилно постигнатите научни и приложни резултати.

Необходимо е да се отбележи, че разглежданият в дисертационния труд проблем за разработване и прилагане на проактивни стратегии за управление на бизнеса с рециклиране на отпадъци е недостатъчно застъпен в научната литература и стопанската практика. Поради това може да се счита, че докторантът е допринесъл със своя труд за теоретичното му изясняване и обогатяване и за разкриване и развитие на практико-приложните му аспекти.

Николай Ников е успял да постигне поставените цел и задачи и да докаже издигнатата изследователска теза.

Дисертационният труд е самостоятелна разработка с висока научна стойност и практическа значимост. Поставеният в него проблем разкрива по-нататъшни възможности за задълбочаване на изследователската дейност.

IV. Публикации, свързани с дисертационния труд

Резултатите от свързаните с дисертационния труд проблеми са представени в 3 публикации в специализирани научни издания, с което е осигурена необходимата публичност.

V. Автореферат и справка за приносите

Разработеният автореферат отговаря на изискванията и съответства точно на съдържанието на дисертационния труд. Справката за приносите отразява постиженията на докторанта.

VI. Критични бележки и препоръки

1. Необходимо е по-ясно и категорично подчертаване на собственото мнение по разглежданите теоретичните проблеми, както и представяне на обобщен преглед на степента на разработеност в научната литература на проблемите, попадащи в обхвата на дисертационния труд.

2. Би могло в увода да се посочат източниците и ограниченията на изследването по време, място и методология, както и срещнатите при разработването на дисертационния труд затруднения.

Към докторанта може да бъде отправена препоръка във връзка с бъдещата му работа, а именно: насочване на внимание към анализ на възможностите за прилагане на някои от характеристиките на изследваните в дисертационния труд системи за управление на отпадъците в български условия, както и към оценка на потенциалното въздействие след тяхното евентуално въвеждане.

Отправените критични бележки и препоръки не намаляват стойността и научно-приложното значение на дисертационния труд и посочените приноси на докторант Николай Ников.

VII. Заключение

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд притежава необходимите научни качества и съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор”.

Имайки предвид научните приноси, задълбочените изследвания, високото качество и научно-приложната значимост на дисертационния труд изразявам своето положително становище и предлагам на почитаемото научно жури да вземе решение за **присъждане на образователната и научна степен “доктор”** по научната специалност Икономика и управление (индустрия) (стопанско управление), професионално направление 3.7. Администрация и управление, на Николай Венциславов Ников.

17.04.2018 г.
Благоевград

Член на научното жури:
/доц. д-р Р. Димитрова/